

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Indemnizarea.

Sibiu, 1 Noemvrie n.

S'a început munca serioasă în dieta țării noastre. Marți s'a deschis discuția asupra proiectului de lege despre indemnizarea bugetară, cerută din partea guvernului pe cele patru luni dela început ale anului viitor.

Budgetul și indemnizarea formează totdeauna chestii de încredere față de guvernul care le cere votarea. Prin urmare, ceice au încredere în guvern, le votează, ceice nu au încredere în el, nu le votează.

Opoziția parlamentară e totdeauna contra bugetelor și contra indemnizărilor. Și cum în dieta țării noastre opoziția o formează acum deputații naționaliști și deputații croați, e foarte natural, că acestia combat indemnizarea cerută de guvern, pe motivul, că n'au încredere în el.

Încă în ședința de Marți, după propunerea de votare făcută din partea raportorului comisiei financiare, a luat cuvântul deputatul Dr. Teodor Mihali, președintele clubului parlamentar naționalist, și într-o vorbire mai lungă a înșirat motivele pentru cari naționaliștii nu au încredere în actualul guvern și nu-i votează indemnizarea cerută, iar după el același lucru l-a făcut și deputatul croat Supillo, în numele clubului parlamentar croat. Fiecare a vorbit din punctul de vedere al politicii, pe care o reprezintă în dieta clubului din care face parte. Pentru noi e de interes vorbirea dlui Mihali, pe care o vom reasuma pe scurt în următoarele:

S'a plâns dl Mihali, că guvernul a promis sufragiul universal când a venit la putere, de făcut însă nu l-a făcut până acum, ca toate, că de 18 luni se află în fruntea țării.

S'a plâns, că libertatea cuvântului nu e respectată în dietă, ci deputații naționaliști, ori sunt întrerupți cu cuvinte ofenzatoare, ori

sunt dați afară din dietă, ca Vaida, a cărui afacere nici acum nu e resolventă din partea comisiei de imunitate. A spus, că învoiala legată cu Austria e rea și păgubitoare pentru țară. S'a plâns, că deputații naționaliști sunt spionați și controlați, ce fac și unde merg. Vorbește apoi despre criza financiară și întreabă guvernul, că dacă a dat bani băncilor mari din Budapesta, de ce n'a dat și celor din provincie, cari încă au trebuință de ajutorul statului? Politica financiară a guvernului e rea, dovadă faptul, că budgetul anului ce vine e cu vre-o 125 milioane mai mare decât cel din anul trecut. Trece apoi la politica ministrului de interne, și constată, că administrația e tot cea veche. nu s'a îndreptat spre bine. Se opresc întrunirile publice, se aduc hotărâri numai pe baza informațiilor primite dela organele subalterne, cari se știe, că nu sunt exacte.

Declară, că clubul parlamentar al deputaților naționaliști e cu neîncredere și față de ministrul de justiție, care a pornit războiul pe față în contra naționaliștilor și a socialiștilor, prin procesele cele multe, fără a se gândi, că tocmai procesele acestea produc amărăciunea cea mai mare la popor.

— „Știu o grămadă de cazuri, — spune oratorul, — când procurorii au pornit proces de presă pentru articole despre cari advocați și deputați unguri pricepători au declarat, că nu conțin nimic oprit.” Dar nici nu se pedepsește redactorii pentru aceea ce au scris, ci pentru aceea ce scot ei, procurorii, de printre șire... Am ajuns, că nu se mai judecă după dovezile din acte, ci după cum vă place să presupuneți!.. La rezultat însă nu veți ajunge... Mișcarea naționalităților nu mai

*) In procesul ziarului nostru însuși tribunalul regesc, trei judecători maghiari, au constatat, că articolul înriminat nu e de cuprins agitational, ci totuși ni s'a dictat o pedeapsă din cele mai aspre! Redacțiunea.

poate fi înăbușită prin procese, cari nu dau alt rezultat, decât acela, că străinătatea, cetind articolele respective, se convinge, că atâția și atâția ajung nevinovați în temniță!

Critică apoi politica ministrului de comerț și a celui de agricultură, și atinge chestia cu măcelurile din urmă dela Panade și Cernova, cerând cercetare severă. Declară în urmă că nu votează proiectul de lege despre indemnizare.

După ce dl ministru-preșident Wekerle a răspuns numai decât dlui Mihali și Croatului Supillo, a luat cuvântul deputatul naționalist Dr. Aurel Vlad, care încă a înșirat faptele guvernului cu cari nu e mulțumit, criticând mai ales noua lege școlară a contelui Apponyi, și a declarat la urmă, că nu are încredere în guvern și nu-i votează indemnizarea.

Mercuri a vorbit dintre naționaliști deputatul Dr. Vasile Lucaciu.

Măcelul dela Cernova. Fierosul măcel dela Cernova a alarmat întreaga lume civilizată. Toate ziarele cu simț de dreptate scriu cu indignare despre cele întâmplate. In reichsrathul din Viena s'au ridicat voci energice în favorul bieților Slovaci. Cehii au trimis telegramă Papei, rugându-l să facă dreptate Slovacilor. In dieta ungară deputatul slovac Hodza Milan voia se adreseze Marți interpeleze guvernului în chestia aceasta, dar președintele nu l-a lăsat. A adresat-o Mercuri. A cerut cercetare severă și suspendarea funcționarilor vinovați. Cei din dietă l-au luat însă în bătaie de joc și i strigau, că el, interpelant, e vinovatul. A răspuns imediat ministrul de interne Andrássy, că cercetarea e ordonată, iar funcționarii săi nu vor fi suspendați. Nu ei, ci poporul e vina! Sigur. Tot hoțul de păgubaș. A interpelat și un alt deputat (maghiar) în chestia aceasta, cerând pedepsirea agitatorilor, cari strică poporul. Și la interpelearea aceasta a răspuns ministrul de justiție, că și va face datoria în direcția aceasta. Cei împușcați au fost înmormântați, la dorința familiilor, fără preoți. Triste zile!

Sărbările Sașilor.

Sibiu, 30 Octomvrie n.

Duminecă s'a făcut în Sibiu instalarea episcopului săsesc, a domnului Dr. Frideric Teutsch, fiul marelui episcop săsesc G. D. Teutsch, al cărui monument împodobește piața Huet, în mijlocul căreia se ridică măiestros marea biserică a compatrioților sași din Sibiu.

Sărbările instalării au fost frumoase; și pentru a participa la ele a sosit lume multă la Sibiu, cei mai buni și mai de greutate din sinul poporului săsesc.

Începutul s'a făcut Sâmbătă seara cu aranjarea unui concert festiv în sala dela Gesellschaftshaus, dat din partea reuniunii de muzică din loc, în onoarea președintelui ei, episcopul Dr. Teutsch. Concertul s'a început la orele 6 seara și a avut un succes din cele mai frumoase. S'au cântat piese clasice. Sala plină de public.

La orele opt seara s'a aranjat apoi un concert imponent de torțe și o serenadă în fața palatului episcopesc, unde și are locuința sărbătoritul episcop Dr. Teutsch.

Public imens de mare. Orchestra orășenească a cântat o melodie potrivită, apoi corul a intonat un cântec, în urmă medicul orașului Sibiu, domnul Dr. Czekelius a rostit o vorbire caldă la adresa episcopului, care a răspuns în cuvinte alese, mulțumind pentru semnele de dragoste ce i-se arată, și exprimându-și dorința, ca să-i fie dat în oficiul cel ocupă a contribui, ca patria să fie dreaptă față de toți cari îi aparțin, și că în ea să rămână pentru totdeauna cultura germană evanghelică.

A cântat apoi de nou corul și orchestra și publicul s'a resfirat în liniște.

Duminecă s'a făcut instalarea. La orele 10 episcopul a mers la biserică, cu suită mare. In biserică public ales și toate somitățile din Sibiu: I. P. S. S. Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Mețianu, însoțit de P. C. Sa protoscelul Dr. E. R. Roșca, comitele suprem Thalmann, generalul de divizie Schödler (representând pe comandantul de corp absent), reprezentanții bisericilor catolice, reformate, etc., președintele tribunalului, procurorul regesc, inspectorul de școale, și alții și alții.

Se cântă liturgia și episcopul Dr. Teutsch citește din cor psalmul 46 despre reparațiune, apoi cântă corul și episcopul rostește predica festivă. A fost de o frumusețe rară, ca fond și ca formă.

Curatorul bisericii săsești, dnul Dr. Carol Wolf, expune acum pe scurt alegea și confirmarea noului episcop, con-

FOIȘOARĂ.

Nepotul răsfățat.

Farsă, în 5 acte, de A. Kotzebue.

După o traducere a lui Ioan Șt. Șulutu, prelucrată de T. V. Păcățian.
(Urmare.)

SCENA 7.

Costică și Iancu (în genunchi încă.)

Costică: Domnule Iancu?

Iancu: Domnule Costică?

Costică: Mi-o făcu, ori mi-o făcuși?

Iancu: Fapt e, că te-a lovit cum se cade.

Costică: Și dumneata unde erai?

Iancu: Uite, colea, după divan!

Costică: Ai văzut deci pe Dora?

Iancu: Firește!

Costică: Și n'ai putut să-mi spui?

Iancu: Nu voiu fi atât de neghiob să vă conturb!

Costică: (Se ridică.) Fire-ai al naibei!

Iancu: (Se scoală și el.) Dacă se va putea!

Costică: Acum știu, că numai despre mine, va fi vorba în casă câteva zile.

Iancu: Ce-ți pasă? Dumneata răpești pe Mărioara, vei fi fericit cu ea și-ți răzi în pumni de toți ceialalți.

Costică: Da, dacă m'ar iubi!

Iancu: Te 'ndoiești încă și acum?

Costică: N'ai văzut cum eră de rece față de mine?

Iancu: A fost așa, numai pentru că să-și ascundă sfiala. N'ai băgat de seamă cum i-a plăcut când ai criticat frumusețea verișoarei Dora?

Costică: Fiecare damă ascultă bucuros așa ceva.

Iancu: Și-apoi privirile cele timide ale Mărioarei, glumele ei forțate. Pe scurt, îngrijește-te de trăsura pela mezul nopții, celelalte le lasă în grija mea.

Costică: Bine, așa voiu face, deși am presimțirea că se apropie o furtună grea.

Iancu: Cu atât mai bine. Mai romantică va fi fuga. Gândește-te, că nori grei se ridică asupra dumnitale și aici, în casa aceasta.

Costică: Ai dreptate. Mă duc să văd de o trăsura. (Iese.)

Iancu: Ad-o numai, că-ți pun eu în ea o zină, care știu că-ți va da de lucru. Dar oare pe cine? Pe verișoara Dora? Pe mătușă? Ori pe madam Sofia? Pe care mi-o va scoate norocul în cale.

SCENA 8.

Iancu, Doamna Anica.

Doamna Anica: (Cu un vâlc negru de dantele în mână.) Nepoate dragă, am cumpărat ceva pentru tine.

Iancu: Un vâlc negru? Doar nu vrei să faci călugăriță din mine?

Doamna Anica: Prostule! L-am cumpărat, ca tu să-l dai miresei tale.

Iancu: Miresei mele? Prea bucuros!

Doamna Anica: Vei putea să-ți ajungi scopul mai ușor. Un vâlc atât de prețios îți va deschide calea spre inima alesei tale.

Iancu: Sigur, că drumul până acolo e deja destul de bătut.

Doamna Anica: Așa crezi, mișelule? Chiam-o acum și-i declară amor în fața mea!

Iancu: În fața dumnitale mătușă? Dar mi-e rușine. Nu, asta n'o pot face.

Doamna Anica: Atunci intră în odaie la Dora și eu voiu ascultă la ușă.

Iancu: Așa da, mătușă. Dar...

Doamna Anica: Ce dar?

Iancu: Mărioara e la ea.

Doamna Anica: Scoate-o afară. Spune-i că pisica mea e în grădină, pe ceru se arată nori grei, să alerge iute să o prindă, ca să nu se bolnăvească, dacă ar fi s'o prindă ploaia. Spune-i că eu am poruncit. Tu apoi fă-ți datoria față de mireasa ta.

Iancu: Bine, voi trimite pe Mărioara pe treptele din dărât, ca să nu observe nimica.

Doamna Anica: Foarte bine. Du-te acum! (Iancu iese.) Așa cred că am ajuns la împlinirea dorințelor mele. Ade-vărat că el e tot ca un urs tinăr, dar va ști Dora să-l dreszeze. Indrumările mele și viața dela oraș n'au rămas pentru ea fără efect.

Iancu: (Vine îndărăt.) S'a dus!

stată, că alesul a depus jurământul de fidelitate, și dispune să fie cetită diploma de întărire, în ungurește și nemțește, apoi provoacă pe noul episcop să depună jurământul oficial în fața altarului, ceea ce se întâmplă. Episcopul subsoare apoi în fața publicului formula jurământului și curatorul enunță, că întronisarea episcopului e *săvârșită*. Acesta dă binecuvântare publicului și actul de instalare e terminat. Publicul petrece la locuința pe episcopul Dr. Teutsch.

Urmează imediat recepțiunile. Biserica noastră a adus urări de bine noului episcop prin o deputațiune condusă de P. C. Sa domnul protosinel, asesor consistorial, Dr. Eusebiu R. Roșca. Din ea făceau parte domni: Moise Lazar, Mateiu Voilean, asessori consistoriali și Dr. Vasile Bologa, diacon, secretar metropolitan.

La orele 2 d. a. s'a dat *banchetul*, în sala dela Unicum. În fruntea mesei episcopul Dr. F. Teutsch, la dreapta sa I. P. S. Sa Arhiepiscopul și metropolitul Ioan Meșianu, la stânga generalul de divizie Schödlér. Toastul prim l-a rostit episcopul Dr. Teutsch pentru Maiestatea Sa. A fost ascultat în picioare. După terminare, orchestra orăului a intonat „*Imnul împărațesc*”. A tostat apoi protopresbiterul Dr. Franz Herfurth pentru guvern, iar Dr. Carol Wolf pentru noul episcop, cel mai mare istoriograf al Sașilor. Preotul G. Orendi ridică paharul în onoarea celorlalte biserici. Immediat se scoală I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu și răspunde, spunând, că cu bucurie a venit la serbările acestea, știind că în noul episcop primește un bun colaborator la opera cea mare a păcii, a iubirii creștinești și a înțelegerii frățești. Ridică paharul în onoarea noului episcop. Pentru armată a tostat primarul Hiemesch, și a răspuns generalul de divizie Schödlér, urmând apoi celelalte toast, și la urmă cetirea telegramelor de felicitare, sosite la adresa episcopului.

Înainte de a se ridica masa (era la orele 6 seara) a luat cuvântul episcopul Dr. Teutsch și a răspuns tuturor cu o vorbire primită cu zgomotoase aplauze.

Seara a fost reprezentatiune de gală în teatru, cu tablouri vivante din trecut al Sașilor. A fost aranjată cu multă pricepere din partea reuniunii femeilor săsești. Episcopul Dr. Teutsch și familia a asistat la reprezentatiune în o lojă frumos decorată cu flori. De încheiere s'a cântat din partea întregului public, cu acompaniarea orchestrei, cântecul național săsesc „*Siebenhürigen, Land des Segens*”. Entuziasm și însuflețire la culme.

Criza financiară.

E mare lipsa de bani, nu numai la noi, ci în lumea întreagă. În Germania, în Anglia, ca la noi, interesele după împrumuturi s'au urcat și se urcă mereu, iar în America institutele de bani erau foarte aproape de faliment, dacă oamenii cu parale nu le veneau întru ajutor și nu le puneau la dispoziție capitale în sumă de 70 milioane dolari (cam 350 milioane cor.) pe interese mai mici. Și același lucru s'a întâmplat și la noi, punând guvernul la dispoziția institutelor mai mari de bani

din Budapesta suma de osutămilioane coroane, iarși pe interese mai mici, pentru a le scăpa de încrețuri grave.

La noi adevărat s'a întâmplat, că hărțile de valoare pe cari le aveam plasate în străinătate au venit cu grămada îndărăt, și trebuiau să fie răscumpărate, pentru că nu scădă în preț. În scopul acesta a dat deci guvernul mână de ajutor băncilor mari din Budapesta, punându-le la dispoziție capitalele trebuincioase.

Întrebat asupra motivelor cari au provocat această lipsă de bani, această criză financiară, dl prim-ministru *Wekerle* a răspuns într-o conferință a partidului kossuthist, că ele sunt de căutat în prima linie în războiul ruso-japonez, care a consumat sume enorme, a nimicit vase de război și alte lucruri necesare armatelor, cari acum trebuie să fie făcute de nou, prin urmare se consumă cu procurarea lor toate rezervele de bani.

În special pentru noi, cei din Ungaria, lipsa de bani este însă de căutat mai ales în nesiguranța în care ne-am aflat cu privire la învoiala ce era să fie legată cu Austria, și a cărei urmare a fost, că străinătatea s'a purtat în mod foarte rezervat față de noi, pentru că este știut, că banul, capitalele, se bagă numai în întreprinderi sigure din situațiuni sigure. Domnul ministru-prezident și-a exprimat părerea și convingerea, că situația are să se îndrepte în curând dela sine, mai ales după ce va fi votat pactul economic cu Austria, și a promis, că se va pronunța și în dietă în chestia aceasta a crizei financiare.

Din protopresbiterate.

Conferința preoțească a tractului Cetății-de-peatră.

Rohia, 8 Octombrie v.

Conferința preoțească a tractului Cetății-de-peatră în anul acesta s'a ținut în parohia centrală *Borcut* la 30 Septembrie st. v. sub conducerea dlui protopresbiter Vasile Duma.

Serviciul divin a fost oficiat de parohii: Stefan Micle din Surduc-Copalnic, Alexiu Latiș din Stoiceni și Alexandru Buda din Suciul-de-jos, iar cu predica a fost însărcinat parohul Aurel Greblea din Leschia, care absentând, a fost rostită de protopresbiterul Vasile Duma.

Immediat după terminarea serviciului divin împreună cu slujba parastasului, prezidentul prin un remarcabil cuvânt de deschidere, între aklamări de să trăiască deschide ședința, care s'a ținut în biserică. Vorbirea de deschidere a fost următoarea:

„Onorabili frați! Având în vedere un scop sfânt, scopul de a întări tot mai mult temelile și zidurile de apărare ale bisericii noastre, ai cărei conducători firești suntem noi preoții, ne-am adunat iarși în conferință, ca cu dragoste frățească să ne împărțăm unul altuia experiențele câștigate în decursul unui an, prin punerea în practică a deciziunilor luate în conferințele anterioare și a ordinațiunilor mai înalte. Că sunt de cea mai mare însemnătate aceste consfătuiri ale noastre, e recunoscut, dar ca să fie ele și mai folositoare și cu rezultate dănuitoare, datori suntem unul fiecare dintre noi a lua parte

activă la diferitele discuții și a arăta cel mai viu interes față de cestiunile, cari ne preocupă. Cei mai zeloși și mai destoinici dintre noi arătând mijloacele practice, cu ajutorul cărora mai ușor au putut ajunge la fapte vrednice, iar ceilalți notându-le bine, să nizuim a le pune asemenea în aplicare, ca așa toți să ne arătam tot mai vrednici a fi chemării, la care am fost angajați, iar biserica noastră să înflorească în toate comunele deopotrivă.

Să ne dăm bine seama, că trăim în timpul, când după cuvintele scripturii „*vin vâști de războaie*”, asupra bisericii lui Cristos. În Franția biserica este desmoștenită, slujitorii ei prigoniti din partea celor dela putere, iar poporul ori stă indiferent ori e pe partea prigonitorilor.

Această veste să ne servească de amonitiune, căci dacă azi suntem scutiți de atari războaie, să nu fim nepăsători, că foarte ușor s'ar putea, ba încă mai curând de cât ne putem închipui, să vină și la noi, și atunci ce s'ar alege din biserica noastră, care nici pe departe nu se poate asemăna cu cea din Franția în privința organizării și a bunăstării. Ori cine poate să vadă, că și aici la noi s'a dat signalul, ba s'a făcut și primul atac. Atacul contra școalelor noastre. Și cum ne-a aflat acest atac? Cum l'am primit? Cum ne-am apărut?

Ne fiind pregătiți, acest atac a produs în sinul nostru o mare perpleșitate, nu l'am putut respinge pe toată linia, ci în multe locuri am suferit înfrângere. În comunele noastre, în cari conducătorii harnici și prevăzători, în vremile bune au înzestrat școalele cu fondurile necesare, acest atac nu a produs atâtea amărăciuni, ca în comunele în cari înaintașii nostri nu au făcut nici cele mai elementare începuturi pentru organizarea școalelor. Astfel fiind în cea mai primitivă stare și, de loc nepregătiți, nu suntem în poziția de a respinge atacul, ci suportăm în liniște rușinea înfrângerii.

Aceasta este însă numai „*începutura durerilor*”. Ce vom face la al doilea atac, care ar veni asupra bisericii, când și acesta ne-ar afla în aceeași situațiune? Ce facem noi pentru o astfel de eventualitate?

Întrețărările din trecut ne-au adus mari daune, și morale și materiale. Aceste întrețărări dacă se vor continua și pe viitor, biserica ar ajunge într-o stare foarte critică și s'ar putea întâmpla, ca chiar noi preoții să ne căim amar pentru nepăsarea ce o arătam acum întru adunarea mijloacelor de a asigura independența materială a bisericii.

Ca să putem preîntâmpina toate aceste eventualități, trebuie să ne pregătim din bună vreme. Să ne întărim moralicește, dar să ne întărim și materialicește. Să înzestram bisericile noastre cu fondurile necesare, din cari ele să se poată susține în mod independent. Să înființăm deci și să sporim fondurile bisericești. Și cum? Din aruncuri și dări pe popor nu mai putem aduna mult, căci bietul popor e sătul până în suflet de dări. E de ajuns să putem încasa cele existente.

Avem însă la dispoziție alte modalități de cari știindu-ne folosii mai ușor vom ajunge la scop, ca prin aruncuri. Dărnica poporului nostru spre scopuri bisericești străinii o admiră. Ea a fost în toate timpurile foarte mare. Azi însă a mai scăzut,

fiind și traiul mai greu, dar și din cauza unor abuzuri.

Din aceste motive problema noastră a preoților mai tineri este de douăori mai grea, decât a înaintașilor nostri. Întâi trebuie să câștigăm încrederea poporului și numai după aceea dărnicia lui pentru scopuri bisericești, căci numai unde poporul va afla în preotul său pe părintele și binevoitorul său, pe bunul chevernisitor al averii bisericești, acolo se va însufleți și el în urma îndemnurilor bune ale preotului său.

Deci mai întâi de toate, ca să putem câștiga încrederea poporului se recere:

1. Să tractăm cu poporul cât se poate de blând, și binevoitor, purtându-ne întru aceia în toate acțiunile noastre cu cea mai mare corectitate.

2. Să ne ferim ca în noi poporul nici când să nu afle nici cea mai mică urmă de avariție și egoism, din potrivă la anumite ocazii bine venite înșine să arătam a noastră dărnicie față de biserică.

Exempla trahunt. Și o sumă cât de mică donată la timp potrivit, face mai mult decât sute de cuvântări, fie acele ținute în modul cel mai oratoric.

3) Donațiunea făcută bisericii să se folosească conform dorinței donatorului, și nici când și nici cât de puțin din aceea să nu reținem pentru noi înșine.

4) Cel mai mare pond să punem totdeauna pe administrarea averii bisericești a deosebitelor fonduri și fundațiuni. Să stăruim ca aceasta să fie cât se poate de corectă și conștientioasă. Să exercităm cel mai strict control asupra afacerilor episcopale, iar cu ocaziunea sinodului parohial să dăm samă în modul cel mai minuțios despre toate contribuțiile încuse dela popor și cu deosebire despre starea diferitelor fonduri și fundațiuni bisericești.

Astfel prin purtarea corectă, câștigând încrederea poporului, dărnicia lui nu va lipsi a se arăta, simțul lui de jertfire se va mări, iar binefacerile lui față de biserică și scopurile ei sfinte se va adăuga.

Nu mai sămănând putem avea speranță de seceris. Iar sămănând într-un pământ bine lucrat deși puțin, Dumnezeu va da roada îmbelșugată.

Să nu uităm că din sămânța cea mai mică, crește arborele cel mare și puternic.

Țarina nelucrată nu rodește. Și nelucrată fiind, așa-e, că ar fi ridicul să-o condamnăm pentru ce nu a dat rod? Chiar așa facem cu poporul.

De multe ori îl condamnăm, deși noi nu ne-am dat osteneala al cultiva.

Și acum trăgând concluziunea, să ne întrebăm, cine ar fi vinovat, poporul sau noi, dacă din lipsa de fonduri bisericești și peste tot din cauza sărăciei biserica noastră și-ar perde independența frumoasă, care o are astăzi? Sigur că asupra noastră ar apăsa acel greu păcat, ear urmașii ni-ar blăstăma amintirea.

Pentru că deși biserica urmărește numai scopuri ideale, dar pentru realizarea acestor mărețe ideale, are lipsă și de mijloace reale, de avere. Și este constatat, că în toate timpurile, cu atât mai vârtos în timpul modern, averea a fost și este *punctul arhimedic*, dela care atârna realizarea multor idei salutare pentru omenime.

Nu voesc a zice prin aceasta, că

Doamna Anica: Ia acum vâul în mână și te dă la Dora. Veniți apoi amândoi în brațele mele de mamă!

Iancu: (La vâul.) Acum e acum! (Suspini.) Curaj Iancule. Sfinte Pantaleimoane, nu mă lăsa! Dumneata rămâi aproape de ușă, ca să auzi cum îmi voi descoperi cu toată francheta sentimentele inimii iubitoare. (Întră în odaia Dorei.)

Doamna Anica: (Se apropie de ușa dela camera bărbatului ei și strigă.) Timotei! Domnule Timotei! Poștește iute afară!

Sommulescu: (Din lăuntru.) Ce e?

Doamna Anica: Vino iute, iute!

SCENA 9.

(Sommulescu iese încet. Doamna Anica.)

Sommulescu: Tu știi scumpa mea, că nimic pe lume nu urâse atât de mult ca graba. Vorba veche: graba strică treaba. Dar de ce mă chemi așa în ruptul capului?

Doamna Anica: Se face treabă! Iancu e la Dora, și-i declară amor. Vino să ascultăm la ușă.

Sommulescu: Foarte bine, căci a ascultă la ușă e una din cele mai plăcute ocupațiuni — femeiești!

Doamna Anica: Să ascultăm la ușă și să ne aducem aminte de zilele în cari noi eram logodiți fericiți!

Sommulescu: Bine, dar cum să ședem?

Doamna Anica: Unul lângă altul!

Sommulescu: Ce plăcere, ce plăcere! (Își pun două scaune, unul lângă altul.) Vino, scumpa mea!

Doamna Anica: Mi-se pără că auzii o oftare lungă.

Sommulescu: Așa mi-se pără și mie.

Doamna Anica: Așa oftai și tu.

Sommulescu: Eu ofteț și astăzi câteodată.

Doamna Anica: (Ascultă la ușă). Alt oftat, și mai lung!

Iancu: (Din lăuntru.) Iubita mea verișoară! Vin cu învoirea mătușei!

Doamna Anica: Ce nepot bun! Cu ce respect se poartă față de mine.

Sommulescu: Cine n'are respect față de tine?

Iancu: (Din lăuntru.) De mult te iubesc verișoară, fără a fi îndrăsnit să ți-o spun.

Doamna Anica: Pare că te aud pe tine bărbate!

Sommulescu: Da, pe vremea aceea eram și eu cam lingușitor.

Iancu: (Din lăuntru.) Știu că nu averea, ci numai inima mea te atrage cătră mine.

Doamna Anica: Oare ce-i va răspunde Dora?

Sommulescu: A ceea ce răspund toate femeile.

Doamna Anica: Taci, că acum vorbește ea. Dar așa de încet, de nu se aude.

Iancu: (Din lăuntru.) Răspunsul tău mă ferește.

Sommulescu: Așa dară s'a învoit!

Iancu: (Din lăuntru.) Iubita mea! Mireasa mea!

Doamna Anica: Ce plăcere și ce bucurie când aud astfel de cuvinte. Imi aduc aminte de zilele în cari și tu le rosteai!

Sommulescu: Oare le-am rostit cu adevărat?

Iancu: (Din lăuntru.) Permite-mi verișoară să depun primul meu sărut pe mâna și pe fața ta.

Doamna Anica: (Sare de pe scaun.) Vino scumpul meu, îmbrățișază-mă și tu, ca să sărbăm memoria primului nostru amor.

Sommulescu: Foarte bine. (O îmbrățișază.) Dar mă cam îndoesc, că ai fost la primul amor, când te-am cerut eu.

Doamna Anica: Mă ofensezi?

Iancu: (Din lăuntru). Primește scumpa mea mireasă acest vâ, care va acoperi grațiile tale, rezervate acum numai pentru mine.

Doamna Anica: Cât de galant e ursul tinăr!

Sommulescu: Așa e firea lui.

Doamna Anica: Tu nu-mi spuneai cuvinte atât de frumoase.

Sommulescu: Eu am darul de a gândi mult și de a vorbi puțin.

Iancu: (Din lăuntru.) Te rog, primește-l!

Doamna Anica: Se preface încă fiica mea!

Iancu: (Din lăuntru.) Nu, nu e prea scump. Pentru tine iubita mea, nimic nu e prea scump.

Doamna Anica: Trebuie să le vin eu într'ajutor... (Deschide ușa.) Destul iubirii mei! Veniți să vă îmbrățișez. Sunteți creați anume unul pentru altul. Veniți și îngenunchiați la picioarele tatălui vostru ca să vă dea binecuvântarea, și eu îmbrățșoarea de mamă.

SCENA 10.

Iancu și Mărioara (acoperită cu vâl negru.)

Doamna Anica: (Îi prinde de mâni când ies pe ușă. Afară se aud tunete.) Auziți scumpii mei, cum tună afară? Semn bun. Ceriul binecuvântă legătura voastră. Vino bărbate și binecuvântă părechia aceasta! (Iancu și Mărioara cad în genunchi.)

Sommulescu: Din toată inima! (Pune mâinile pe capetele lor.)

Doamna Anica: Primiți și binecuvântarea mea! (Afară se aud de nou tunete.)

(Va urma.)

averea aduce omenimei binele cel mai mare. Nu. Dar voescă arăta că, averea este un mijloc patetic, cu ajutorul căruia ori-ce instituție se poate așeza pe temelii sigure, și poate lua în dezvoltare un avânt mai mare spre progres, de sine înțeles, dacă aceste instituții vor fi așezate pe adevărate baze morale. Ideile cele mai salutare pentru omenime, cu toată însușirea lor, în lipsa de avere foarte anevoie se pot realiza, rămânând de multe ori numai un pînă desiderium.

Astfel și comunitățile noastre bisericesti dispunând și de acest mijloc puternic vor putea realiza multe lucruri bune și frumoase întru mărirea lui Dumnezeu și spre fericirea vremelnică și vecinică a membrilor lor, și iar dinpovriva câte amărăciuni nu întâmpinăm în parohiile sărace? Știu din experiență, cu câte greutate trebuie să luptăm în parohiile acestea până ce putem acoperi din an în an numai spețele curente ale bisericii. Câte neplăceri, câte revolte de suflet nu întâmpinăm la credincioșii noștri, cari trebuie să solvească aruncurile bisericesti în urma execuțiilor organelor politice? Pe când toate aceste amărăciuni lipsesc în parohiile cu stare mai bună materială. Aici toate afacerile merg mai neted, mai regulat, dacă conducătorii parohiei sunt oameni înțelepți și conștiențioși.

Sau impus și prin decisiunile conferințelor anterioare și prin ordinațiuni mai înalte, înființarea de fonduri bisericesti prin parohii, cu toate acestea și azi tot de sărăcie și neputință ne plângem.

Vremea plângerii a trecut, fraților, și locul ei trebuie să-l ocupe spiritul de inițiativă, spiritul de muncă cinstită și corectitate întru toate, pentru că nu vine de sine mura în gură, nici ave-

crește, ca în povești, prin nici o minune. Îngine trebuie să lucrăm la a noastră mîntuire.

Noi îngine trebuie să muncim, să crutăm și să păstrăm ca să ajungem la scopul dorit.

Rugând pe atot puternicul Părinte ceresc să ne lumineze mintea și să ne întărească voința spre a lucra la mîntuirea noastră și a turmei nouă spre păstorie încredințată, declar conferința preoțească din protopresbiteratul Cetății de piatră, deschisă. (Va urma.)

Intimpinare.

Din Budapesta primim următoarea scrisoare:

Stimate D-le Redactor! În numărul 110 al prețutului ziar ce-l redactați, sub titlul „O corespondență interesantă” ați binevoit a da publicității răspunsul meu la o epistolă care mi-a fost adresată-o un corifeu al partidului independist (cu care am legături amicale de circa 25 ani), în privința situației noastre politice, care — ca un lucru de interes general — pe toți ne interesează.

Cu privire la acest interes general al chestiunii, cu plăcere mi-am dat consimțământul la publicarea acestui răspuns, dorind a afla prin aceasta dispozițiunea publicului nostru, și dând acestuia ocaziune a se pronunța într-o afacere, care numai cu consimțământul publicului interesat se poate realiza.

În această corespondență — conform discrețiunii obligatoare pentru fiecare om de cînte, — am aflat de lipsă a retăcea numele adresatului, dar și numele meu propriu, dorind prin aceasta a provoca o critică pur obiectivă a chestiunii, liberă de considerațiuni personale.

Din scrisorile primite am avut ocaziune a constata efectul cel bun, ce a provocat răspunsul meu în cercurile cele mai serioase ale societății române, din cari cercuri mulți, cari stau în fruntea luptei noastre culturale, chiar și unii dintre ablegații noștri naționaliști din dieta țării, m'au felicitat și animat de a continua acțiunea modestă, inițiată prin contactul meu cu nimeniul conte.

Cu atât mai mult m'a surprins o reflexiune apărută în ziarul „Drapelul”, care în loc de a se ocupa cu fondul chestiunii sulevate și a da o critică obiectivă — descoperă — găcește — numele corespondenților anonimi, făcându-le o critică personală și contestând, nu numai mie, dar și conțului, dreptul de a se pronunța într-o afacere publică, de interes comun, afacere, ce acest ziar o consideră de un monopol al partidelor, respective al deputaților din dietă.

Această apreciere este de prisos a o comenta, de oarece tot omul cu pricepere sănătoasă își poate face singur comentarul.

Aflu însă de lipsă a face unele observațiuni la articolele publicate în „Lupta” (nr. 223 și 224) sub titlul „Carneval politic”, prin cari acești politicieni (?) nu se mulțumesc cu reproducerea descoperirilor indiscrete și insolente ale „Drapelului”, ci

afă de bine a se folosi de acest incident, ca să atace și se insulte chiar persoanele corespondenților, cari ca laici au fost atât de temerari, în chestiuni ce formează verul, monopolul politicianilor de profesune, a jurnaliștilor, cari se țin singuri chemați a ne croi direcțiuni politice și a judeca asupra celor vii și morți, în mod infalibil și inaplicabil.

Ziaristul obscur al „Luptei” ignorând și delăturând cu totul obiectul și meritul corespondenței dificultate, cu ignoranță și prepotență ce caracterizează acest soi de oameni — afă de bine a subtrage pe corespondenții unei critici, care e neobiciuită între oameni bine crescuți.

Trebuie să provoace rezensul fiecărui om de bună cuviință, când batjocorind pe contele B. y., care din intențiuni nobile și patriotice se apropie de noi oferindu-ne intervențiunea lui amicală, îl face „Pierrot” — o figură ridiculă. Să nu ne mirăm deci, când pe lângă o astfel de întâmpinare politici maghiari se sfîșie a sta cu roi de vorbe!

Pe mine, care în contact neîntrerupt cu poporul român și cu conducătorii lui de 30 de ani în mod activ mă ocup tot cu afaceri, cari ating mai de aproape interesele națiunii și ale bisericii noastre, mă prezintă publicului său cetitor ca pe un laic, care nu cunoaște poporul român, ba nici limba română!

Nu știu cum și-a câștigat „Lupta” aceste informațiuni curioase, despre a căror absurditate s'ar putea informa toate autoritățile noastre bisericesti, s'au chiar la deputații noștri — cari — cunoscându-mă bine, i-ar putea da informațiuni mai exacte.

Nu susceptibilitatea personală — de sub care omul trebuie să se emancipeze, — ci mai degrabă o curiozitate — mă îndeamnă la aceste reflexiuni, ci trista împrejurare, că astfel se informează bietul public român și se terorizează opinia publică. Deci nu-i mirare, dacă contrarii principii ai politicii agresive și distructive, timizi de natură, sub acest terorism ilegal al unor oameni fără calificare spirituală și morală — nu cutează să-și exprime convingerile și să pună stavilă acestei politici (care nici nu e vrednică de acest atribut) și care și până acum n'au făcut daune necalculabile, amenințând toate instituțiile noastre naționale și bisericesti, și provocând mereu odiul puterii de stat și al societății maghiare.

Acești oameni, cari cu drept impută presei maghiare odiul de care e cuprinsă lumea maghiară față de noi, nu observă, că fac același lucru, prin ce aceste ziare au devenit pedecă cea mai mare a înțelegerei de care avem cea mai mare lipsă, ca să putem scuti poporul nostru și instituțiile lui de atacurile extremilor din cealaltă tabără.

De altcum astfel de atacuri, condamnate chiar și din partea deputaților, cari prezintă programul național — nu mă supără, pentru că a fi clevetit din partea perversilor sufletești îmi servește de încurajare și nu mă va împede nici a mă ocupa și mai departe de soartea națiunii mele, nici a-mi spune convingerea mea, fără a cere permisiunea politicianilor dela „Lupta” și „Drapelul”.

Cu deosebită stimă:

Dr. E. Babeș.

NOUȚĂȚI.

Dela sfântul sinod. Ședința a doua a sfântului sinod al bisericii gr. ort. din România s'a ținut Marți, fiind de față toți membrii înaltului corp bisericesc. S'au făcut mai multe comunicări și s'au citit mai multe rapoarte, apoi P. S. Sa Arhiepiscopul Sofronie Craioveanul a citit propunerea sa, referitoare la sărbătorirea centenarului al 15-lea dela moartea sfântului Ioan Gură-de-Aur (Chrisostom). Eri, Joi toți membrii sfântului sinod au luat parte la parastasul oficiat la metropolie pentru odihna sufletului decedatului principe de Wied, fratele Reginei României, iar astăzi Vineri se intrunesc în a treia ședință.

Universitari români eliminați. Studenții universitari români Vasile Lucaciu (fiul deputatului), Aurel Șerban și Silviu Ciuciu au fost eliminați dela universitatea din Cluj, pierzând câte un semestru. Crima pentru care au fost dați afară e, că au „egitat”. Vasile Lucaciu adevărat a vorbit astăprimăvară la adunarea de protestare dela Moșu, iar ceilalți 2 au îndemnat poporul să vină la adunarea din Fildul de Jos.

Rector al universității din Cernăuți, în locul regretatului Dr. V. Găina a fost ales unanim profesorul facultății teologice Eusebiu Popovici, care însă a declinat dela sine această onoare, din cauze sanitare, și astfel a fost ales profesorul de limba slavă Dr. Eugen Kozac.

Din Săliște. Sinodul parohial al comunei bisericesti Săliște, ținut Duminecă sub conducerea domnului protopresbiter Dr. Ioan Stroia, a decis în unanimitate urcarea salarelor învățătorescu la suma minimală cerută de noua lege școlară, încă cu începere dela 1 Septembrie anul curent. Trăiască!

„Curia achită! Redactorul ziarului „Adevărul” din Lugoj a fost judecat din partea curții cu jurați din Timișoara la șase luni temniță de stat, pentru un articol de cuprins agitatoric, apărut în foaie. În urma recursului de nulitate, Curia a revalidat procesul în ședința de Mercuri, și aflând, că în articolul incriminat nu se găsește agitație, a achitat pe redactorul condamnat!

Familia regală spaniolă la Paris. În 15 Octombrie v. au sosit suveranii Spaniei la Paris și au vizitat pe președintele Fallieres la Eliseu. Populațiunea le-a făcut mari ovățiuni.

Comandant suprem al honvezimei a fost numit de Majestatea Sa Monarhul, generalul de cavalerie W. Klobucsar.

În Posen e liniște. Se laudă cei din Germania, că li a suocă se potolească focul în Posen, unde a fost învinsă de tot greva școlară, astfel, că acum se propune nemțește religia tuturor copiilor poloni în toate școlile elementare populare fără a se mai face vre-o împotrivire. Întru adevăr mare și frumoasă învingere!

O altă invenție a lui Edison. Vestitul inventator Edison a făcut suprinde lumii cu o nouă invenție. A inventat niște „forme de oțel” și un fel de material de zidit, cu care se poate ridica o casă cu trei rânduri în decurs de 12 ore. Cheltuielile de zidire sunt numai de 5000 coroane. Iată ce zice însuși Edison despre invenția sa: Am inventat niște „forme de oțel” cu ajutorul cărora oricare om poate zidi din materie solidă (cement) o casă de 6—7 metri lată, cu 3 rânduri, care poate da adăpost la 3 familii, casa costă 5000 cor. Partea principală a invenției sunt „formele de oțel”, dar și materialul de zidit e invenția mea și constă o o parte din cement, 3 părți din nisip și 5 părți din peatră spartă mărunț. Amestecul de cement se varsă în formele de oțel; se începe de pildă la coperis, până-ce întreg amestecul de cement se scurge în forme. O casă se poate zidi în 12 ore. Peste 6 zile casa e așa de solidă și tare, încât nu se mai poate strica. Forma casei e pregătită din oțel vărsat. În cheltuielile de 5000 coroane se cuprind și sobele, treptele, ferestrele, padimentul și tavanul. Fiind casa așa de solidă nu mai are lipsă de reparație și formele de oțel pot fi delaturate la câteva ore după terminarea casei.

Constituire. Societatea de lectură a elevilor școlii com. sup. gr. or. române din Brașov s'a constituit pe anul școlar 1907/8 în modul următor: Preșident: prof. I. Pricu, vicepreșident: D. Marcu, III. com., secretar: G. Bușca III. com., vice-secretar: P. Popa II. com., casar: V. Herlea III. com., controlor: V. Govna II. com., bibliotecar: N. Cabaș II. com., vicebibliotecar: C. Popp I. com. și econom: D. Androne I. com. În comisia literară s'au ales: D. Sgăvârdea III. com., I. Iosif III. com., St. Năvrea III. com., G. Popica II. com., G. Stănescu II. com. și V. Voicu I. com.

Fă bine neamului tău. Ca să se înmulțească clasa industriașilor și între Români, redacțiunea foii „Meseriașul” din Lugoj mijlocește gratis plasarea de băeți la meseriașii noștri, cari caută și întreabă tot mai mult după băeți, învățăcei (șegărți, inși) la această redacțiune. La țaria neamului aștește tot natul, care ajută clasa aceasta. Redacțiunea „Meseriașul” roagă deci pe tot iubitorul de neam Român să-i caute și să-i ceară întreprinderea pentru așezarea de atari băeți, căoi ar avea totdeauna unde. Preoților și învățătorilor mai săraci li-ar da foaia chiar pe jumătate prețul (pe 1 fl. 20 or.) numai ca să-i angajeze la acvirea de băeți pentru cariera industrială. Adresa: Redacțiunea „Meseriașul” Lugoj.

Nouă foaie românească în Basarabia. În Chișinău va apare cu 1 Ianuarie o revistă bisericască lunară, intitulată „Luminătorul”.

Adio țară ingrată! Gazetarul Vészi (Weiss) József, ediniară intinul fostului prim ministru Széll Kálmán, deputat dietal etc. s'a decis să se mute la Berlin, după ce s'a convins, că mare dreptate aveau bătrânii când ziceau, că: nemo propheta in patria sua! Vészi va face și în Berlin gazetărie, însă nemțească!

Catră învățătorii confesionali pensionați din comitatul Hunedoarei. Ni se trimite spre publicare următoarele: Stimati colegi! De oarece recolta anului curent a fost în parte nimicită de elementele naturale (zdrobite de ghiță) și mai mult i-a stricat seceta cea mare ce a durat vara întreagă, din care cauză prețul cerealelor s'a urcat, ba chiar și cu privire la celelalte mijloace de subsistență se urcă mereu în mod amenințător pentru noi cei cu modesta sumă de pensiiune ce ni-s'a designat anual, subscrișiți ne permitem a vă invita la o consfătuire prealabilă în Deva, centrul comitatului pe ziua de 8/21 Noemvrie a. c., la orele 8 a. m. la școala confesională gr. or., ca după consfătuire se compunem și trimitem o rugare pe care o vor subscrie toți cei prezenți, prin inspectorul regesc de școale la înaltul ministru de culte și instrucțiune publică pentru câte un ajutor preagrațos din fondul de pensiiune regnicolar. Va fi consult, ca fiecare să aducă cu sine și numărul actualului sub care s'a pensionat. Orăștie, 17 Octombrie v. 1907. George Faras, învățător pens. George Hosu, inv. pens.

Duel cu moarte. Luni s'au duelt la Lemberg două domnișoare impiegate la o casă de expediție din Viena. Duelul a avut sfârșit tragic. Una dintre domnișoare cu numele Reiter a primit rană gravă la cap și dusă la spital a murit. Motivul duelului: Amândouă aveau relațiuni cu un căpitan și aflând abia zilele acestea că sunt rivale s'au certat întâiu apoi s'au duelt.

Orfelinat pentru copiii militarilor! Ministrul de războiu al României generalul Averescu a decis înființarea încă în anul acesta a unui orfelinat în care să se primească copiii militarilor, lipsiți de mijloace. Ministrul a cerut comandanților de garnizoană a-i trimite în cel mai scurt timp tablouri de acești orfani militari.

La „Fondul jubilar Nicolae Cristea” pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai meseriașilor”, cu mai dăruit: Alexandru Predovici, curelar din Râmnic 10 cor., membrii despărțământului Agnită intruniți la adunarea generală din Bendorf, prin parohul Florian Bologna din Marpod 6 cor. 20 fileri, Vasile Necșă, paroh din Mărtinești, Nicolae Ban, curelar, notarul Reun. mes. și Aron Oprean, pantofar din Poiana, fiecare câte 1 cor. și admiratorul nemuritorului N. Cristea, parohul Nicolae Cado din Păclia 10 cor.

Marele duce de Toscana bolnav. Din Salzburg se vestește că Marele duce de Toscana tatăl aventurioasei contese Montignoso, și acum soția cântărețului Tosselli, e bolnav de moarte. Contesa a plecat la Salzburg ca să se impace cu tatăl ei, dar n'a fost lăsată la curte.

Arestarea alor 200 studenți ruși. Din Petersburg se anunță, că la Kazan poliția a înconjurat universitatea și a arestat 200 de studenți, pe motiv că iau parte la mișcări revoluționare.

Teatru.

Sâmbătă în 2 Noemvrie: Staatsanwalt Alexander, dramă, în 4 acte.

Duminecă d. a. Das Glück im Winkel, comedie în 3 acte.

Sara: Der Walzertraum, operetă în 3 acte.

Emulsiunea lui SCOTT

are o influență extraordinară asupra întregului organism, vindecă și întărește plumăna.

Tuse și răceli,

oricât de vechi și obstinate ar fi, se vindecă foarte repede prin Emulsiunea lui SCOTT. Chiar și celor oficioși le aduce Emulsiunea lui SCOTT ușurare, bine înțeles, că cura să se poată începe la timp, adeseori chiar deplină și îndelungată însănătoșare. 1 (276) 2—5

Prețul unei sticle originale C. 2-50. De cumpărare în toate farmaciile.



Cărți și reviste.

Revista Teologică Nr. 9—10 are următorul cuprins: Dr. Vasile Găina de Dr. N. Bălan. Cultura materială și cultura formală a preotului de Augustin Hamsea. Religione și cultură de Dr. Nicolae Bălan. Din trecutul bisericii române bihorene de Gruia. Creșterea religioasă la noi de Prof. Crăciunescu. Codex Iustinianus de Dr. At. Marienescu. Predică despre biserică și familie de Dr. George Popoviciu. Salomea de N. Bălan. Mișcarea literară: Admisibilitatea căsătoriei a doua a preoților din punct de vedere dogmatic, canonic și practic de Dr. V. Găina de db. Cântarea bisericească de T. Popoviciu. Informațiuni de db și N. B. Tipicul cultului religios de Cantor.

„Luceafărul” Nr. 19—20, a apărut cu următorul sumar: M. S. Râmnicăneanu, „Propile” artistice. V. Albu, Cântec (poezie). I. Agărbișeanu, Nepotriviri (nuvelă). I. U. Soricu, Cântec (poezie). G. Murnu, Monumente antice din Roma: Forul lui Cezar. Forul lui August. Forul lui Vespasian și Nerva. Forul lui Traian. I. U. Soricu, Floare târzie (poezie). Virgil Caraiuan, Ursul, Leul și Râsul (poveste). Nic. A. Berindei, Petra. Maria Cuntan, Departe (poezie). I. U. Soricu, Liniște (poezie). D. Nanu, Unei logodnice (poezie). Cronica: Literatura pentru tinerime. Grigorescu. Moravuri. Z. Bărsan și I. Agărbișeanu. Sărbările meseriașilor din Sibiiu. Puterea întineririi. La tribunal. Știri. Poșta redacției. Ilustrațiuni: Teiul lui Eminescu (din grădina Copoului — Iași). Interior de casă din Pianul de sus. Vederi din Roma: Forul roman.

Băncile populare din România, cu un adaus informativ, de Vasile C. Osvadă. O broșură de 57 pp. în care ni-se dă un tablou al băncilor populare din România, și anume, despre începutul și dezvoltarea băncilor, organizația, numărul lor, iar la fine face autorul un tablou comparativ în care arată numărul și starea înfloritoare a băncilor populare sătești în România, câtă vreme la noi Românii din Ungaria pe această cale nu s'a făcut aproape nimic. Broșura se capătă la Tipografia arhidiecezană în Sibiiu. Preț 1 cor.

Dar de Crăciun. Atragem atențiunea părinților, directorilor și directoarelor de școli asupra colecției: „Biblioteca Copiilor și a Tinerimii”, de A. O. Maior, din care a apărut acum volumul al III-lea cu 20 de ilustrațiuni artistice și cu colaborarea prețioasă a dlor: I. Al. Brătescu-Voinești, Mihail Sadoveanu, Oct. Goga, Maria Cuntan, I. A. Basarabescu și A. O. Maior. Volumul frumos și solid legat se vinde: În Austro-Ungaria: 1 cor. În România și străinătate: 1 leu 30 bani plus porto 15 bani. Toate trei volumele se pot comanda dela orice librărie românească și dela Adміністраția revistei „Luceafărul”. Sibiiu (Nagyszeben).

„Albina”, Revistă enciclopedică populară, anul XI Nr. 1 are următorul sumar variat și bogat: Comitetul, Un cuvânt înainte. — P. Gârboviceanu, Zece ani de viață. — I. Kalinderu, Credința și știința. Haret, Luminarea poporului. — Pimen al Dunării de jos, Reflexiuni asupra jubileului de 10 ani dela înființarea revistei „Albina”. — Athanasie Râmnicu, Două cuvinte despre țărani. — Al. G. Galeșescu, Bogăția unei țări. — P. Rășcanu, O datorie sfântă. — Sofia Nădejde, Pace și ntre oameni bună nvoire. — G. Coșbuc, Piatra trăsnetului. — I. Slavici, O vânătoare cu rost. — C. Fussea, „Albinei”. — C. Banu, Patria. — N. Rădulescu-Niger, „Albinei”. — N. Bibiri, Omagiu din parte-mi revistei „Albina”. — Prf. Dr. Manolescu, Ce învățătură putem trage din viața insectei albina? — Cărți noi. — St. C. Ioan, Din folioasele învățământului. — M. Lupescu, Omul fără noroc. — L. Mrejeriu, Indemn către muncitorii români. — C. Armașu, Cugetări. — Icon. C. Nazarie, Sfântul Ioan Gură de aur. — Mulțumiri. — C. N. Mateescu, Legenda lăunaticii. — General P. V. Năsturel, Radul Șerban Basarab și Matei Basarab. — P. Dulfu, Pribeagul. — Al. Lepădatu, Lupta dela Năeni. — M. Sadoveanu, Istoria unei plării. — Soarele punător de foc. — G. P. Salviu, Jubileul „Albinei”. — G. Ionescu, Tipografia dela mănăstirea Znagov. — Fl. Cristescu, Puișorii. — Ir. Popescu, Animalul sănătos. — Dr. V. Oprescu, Despre sănătate. — Dr. C. A. Macri, Cura de struguri și de must. — P. Volănescu, Cătră frații săteni. — St. Negulescu, Portretele familiei regale. — Em. Gârleanu, Găza (Schită). — S. Teodorescu-Kirileanu, Jocurile la sate. — Maior S. Leonte, Mai multă lumină! — Paul Pașu, Un județ fericit. — C. Rădulescu-Codin, Mureș (poezie din popor). — Diacon Raiculescu, Pă-

rerea mea. — I. N. Ciocan, Din nevoile săteanului. — C. D. Parepa, Plantele medicinale cari cresc în țară și se pot recolta toamna. — V. S. Moga, Ingrijirea găinilor. — Marin M. Țiculescu, Șapte ani la colnic. — Cronica săptămânii. — Informațiuni.

Ilustrațiuni: Comitetul unionist din Moldova. — Cuțit de cremene din vremea oamenilor străvechi. — Topor de piatră cu coadă de lemn din vremea oamenilor străvechi. — Locuințe omenești în mijlocul unui lac. — Sf. Ioan Gură de aur. — Mănăstirea Znagovului înainte de restaurare; Biserica dela Znagov cum este astăzi. — Antim Ivireanul. — Constantin Brâncoveanu. — Stema țării 1700. — Prorocul David după Psaltirea din 1700. — O vită sănătoasă și bine îngrijită. — La horă. — Micșunele. — Laur. — Angelică.

Gravuri afară de text: În zorii zilei, gravura în colorii (coperta), de I. Strâmbulescu. — Dacia, de Costin Petrescu. — Mihail Viteazu, de Oscar Obedeau.

Muzică: Gr. Teodossiu, Două cântece școlare: I. Clopoșelul, II. Mircea la bătaie. Apare în București, Strada Mântuleasa 9.

Nr. 316 pr. 1907 [309] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului al III-lea învățătoresc devenit vacant la școala confesională gr. or. română din Tilișca, protopresbiteratul Săliștei, se descrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt salar 600 cor., relut de cartir 100 cor., relut de lemne 30 cor. și relut de grădină 20 cor. total 750 cor.

Reflecții la acest post își vor înainta cererile lor instruite cu documentele prescise (Atestat de botez, Atestat școlar, Absolutul pedagogic, Diploma de învățător și eventuale Atestate de servicii) în termenul deschis subsemnatului oficiu și totodată se vor prezenta și în comună în vre-o Duminică sau sârbătoare spre a se prezenta poporului.

Săliște, în 8 Octomvrie 1907.
Oficiul protopresbiterat al Săliștei, în conțelegere cu comitetul parohial din Tilișca.
Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Ad 1009—1907 [310] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a II-a Sâmbăta-sup. răs. în protopresbiteratul Făgăraș se descrie concurs în senzul rezoluțiunei preafnalte din 25 Septemvrie Nr. 10,690 Bis. în termen de 30 de zile dela ziua de astăzi.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B, p ntru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh, să-și substearnă cererile la subsemnatul oficiu protopresbiterat în Făgăraș, având a se prezenta la sfânta biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Făgăraș, în 3 Octomvrie 1907.
Oficiul protopresbiterat român gr. or. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopresbiter.

AVIZ!

Un băiat se primește ca învățacel la

Stefan Moga

franzelar

[305] 3—6 Str. Trenului 4. Sibiiu.

VASILIE BANN

SIBIIU

str. Ocnei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie” cel mai mare

depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comandez se trimit recomandate, la caz de nu corăspund, se primesc îndărăpt în schimb. [90] 30—

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiiu (Nagyszeben) se pot procura

Cuvântări liturgice

de arhimandritul Nicodem Munteanu

cu prețul de 1 cor. 50 fil., plus 10 fil. porto.

Nr. 534—1907

[306] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător ambulant din comunitatea Blăjeni-Criș și Blăjeni Grosuri, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar 600 cor. din repartitie, cartir și lemnele de lipsă pentru încălzit.

Reflecții vor avea a se prezenta înainte de alegere în biserică spre a fi cunoscuți poporului. Cel instituit va avea să țină școala de repetiție, a conduce elevii în fiecare Duminică și sârbătoare la sf. biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Petenții au să aștearnă în termenul de schis cererile instruite conform normelor în vigoare.

Cei cu praxă au să alăture documentele despre serviciul neîntrerupt de până acum. Oficiul protopresbiterat gr. or. al Zaranului, în conțelegere cu comitetul parohial. Brad, 25 Septemvrie 1907.

V. Damian
protopresbiter.

Sz. 3858/1907

[311] 3—3

Faeladási hirdetmény.

Alóííroít fözo'gabíró íródjában 1907 évi november hó 17 én d. e 9 orakor nyilvános szóbeli árverés útján eladatik Fekőpán közég következő búkkfa mennyisége:

1. A „Mágura” nevű havasi erdejének (D 1 ú. oszt.) 188 7 k. holdján található mintegy 37869 m³-re becsült, és 2. A „Dealu lungu” nevű havasi erdejének (D 2 ú. oszt.) 3531 k. holdján található mintegy 55922 m³-re becsült búkkfát tövön az erdőben.

Kikiáltási ár az egész fatömegre nézve 93789 korona. Bánatpénz a becsárnak 10% a.

A bánatpénzzel és bélyeggel ellátot zárt írásbeli ajánlatok szóbeli árverés megkezdéséig elfogadhatnak.

Becsáron alúl a fa nem adatik el.

Az árverési feltételek és becslési jegyzék a szászsebesi járási főszolgabíró és m. kir. járási erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szászsebes, 1907 október 23-án.

A h. j. főszolgabíró.

„ALBINA”, institut de credit și econommii în Sibiiu primește depuneri spre fructificare noi:

1. Cu 4% sub 2000 cor., și peste 2000 cor. fără abdicere.
2. Cu 4½% dela 2000 cor. în sus cu abdicere de 3 luni.
3. Cu 5% dela 2000 cor. în sus cu abdicere de 6 luni.

Interesele le capitalizează semestral.

Contribuțiunea de 10% dela interese o plătește institutul.

(308) 3—16

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însămnătate este pentru oricare econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, adică prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii sufer mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbesc, încât în loc de a li se ridica prețul, chiar perd din valoare. Fiecare ecorom să întrebuințeze această unsoare. Prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și diferitelor liqueruri. Cine voește a-și prepara rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru a prepară 1 litră (st.) 40 fileri. Tot atâta și pentru rachiu de prune, drojii, slivovită, borovicika și altele.

Thea foarte fină și bună. Prețul 1 pachet 20 fil., 1 kg. 3 și 4 cor.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 kg. 1 cor. 20 fil.

Tinetură contra picioarelor și mânilor înghețate. 70 fileri.

Tinetură contra bătăturilor (ochi de găină). 70 fileri.

Cereți preț-courantul cel mare și-l primiți gratuit.

Toate acestea se capătă la:

Cornel Demeter

[95] 28—52 apotecar în Szászváros, piața școalei Nr. 37.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (2) 41—41

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

